

PELASTUSSUUNNITELMA

Pyhäjoen Kunta / Pyhäjoen Monitoimitalo

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu yhteistyössä Safetum pelastusvalvojan ja kiinteistön edustajien kanssa.

Laadittu: 15.09.2016

Viimeksi päivitetty: 16.10.2017

Päivittäjä: Safetum pelastusvalvoja

Tämä pelastussuunnitelma täyttää kaikki pelastuslain ja valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta asettamat vaatimukset kiinteistön pelastussuunnitelmalle. Suunnitelman on laatinut Safetum pelastusvalvoja.

Sisällysluettelo

1. Pelastussuunnitelman päivitys, jakelu ja hyväksyminen	3
2. Dokumentista	3
3. Pelastussuunnitelman perusteet	7
4. Kiinteistön tietoja ja yhteystiedot	8
5. Kiinteistön turvallisuusjärjestelyt	12
6. Turvatekniset laitteet ja ylläpito	22
7. Yleinen paloturvallisuus	30
8. Riskienhallinta	33
9. TOIMINTAOHJEET	39
10. VÄESTÖNSUOJELU POIKKEUSOLOISSA	56

1. Pelastussuunnitelman päivitys, jakelu ja hyväksyminen

Pelastussuunnitelma tarkastetaan kerran vuodessa sekä toiminnan oleellisesti muuttuessa. Suunnitelman vuosittaisen päivittämisen tai kertaluontoisten päivitysten jälkeen suunnitelmaan tehdyistä muutoksista ilmoitetaan kiinteistön edustajille ja käyttäjille. Turvallisuustiedottaminen voidaan toteuttaa mm. turvallisuusohjeiden ja pelastussuunnitelman perehdytyskoulutuksen muodossa.

Pelastussuunnitelman päivitettäviä tietoja ovat mm:

- Kiinteistön turvallisuustasossa tapahtuvat muutokset: riskien arvioinnin ja varautumisen päivitys
- Turvallisuushenkilöstön yhteystiedot
- Kiinteistöhuollon / kiinteistöhoitajan yhteystiedot
- Kiinteistössä toimivien yritysten perus- ja yhteystiedot
- Suojaustasossa tapahtuvat muutokset
- Turvallisuustekniikan muutokset, rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset
- Kiinteistön peruskorjauksen yhteydessä
- Kiinteistön käyttötarkoituksen muuttuessa

Pelastussuunnitelman päivitys ja jakelu

Päivittäminen

Kiinteistön omistaja ja toiminnanharjoittaja vastaa pelastussuunnitelman päivittämisestä

Jakelu

Pelastussuunnitelma annetaan tiedoksi kiinteistön toimijoille sekä kiinteistön käyttäjille.

2. Dokumentista

Pelastussuunnitelman tehtävänä on kehittää riskien tunnistamista, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyä ja varautumista onnettomuustilanteisiin sekä ohjeistaa niissä toimimiseen. Ensimmäiseksi on hyvä tutustua pelastussuunnitelmassa mainittaviin termeihin.

Alkusammutuskalusto Palonalkujen sammutusvälineistö, joka on helposti käyttöön otettavissa; esimerkiksi pikapaloposti, käsiammutin ja sammutuspeite

Automaattinen paloilmoitin Laitteisto, joka automaattisesti ja välittömästi ilmoittaa alkavasta palosta paikallisesti ja hätäkeskukseen. Paloilmoitin antaa myös ilmoituksen toimintavarmuutta vaarantavista vioista

Automaattinen sammutuslaitteisto Tulipalon sammuttamiseen tarkoitettu automaattisesti toimiva laitteisto

Kokoontumispaikka Ennalta määrätty alue rakennuksen ulkopuolella, jonne siirrytään hätätilanteessa (tulipalo tai muu evakuointia vaativa tilanne)

Palo-osasto Rakennuksen osa, josta palon leviäminen on määrätyn ajan estetty osastoivin rakennusosin tai muulla tehokkaalla tavalla

Palo-ovi Osastoiva rakennusosa. Palo-oven tulee olla itsestään sulkeutuva ja salpautuva tai palon sattuessa oven sulkevin laittein varustettu. Ovi sulkeutuu itsestään yleensä ovipumpun avulla

Palovaroitinjärjestelmä Laitteisto, joka palon sattuessa antaa ilmoituksen vain paikallisesti, ei hätäkeskukseen

Pelastussuunnitelma Pelastussuunnitelman tarkoituksena on avustaa vastuuhenkilöitä, henkilökuntaa ja oppilaita tulipalojen, onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisyssä sekä henkilöturvallisuusriskien poistamisessa. Suunnitelmassa annetaan ohjeita ensitoimenpiteistä, joihin tulee ryhtyä vaara- tai onnettomuustilanteen sattuessa. Pelastussuunnitelma laaditaan kiinteistössä toimivia varten

Pelastustie Hälytysajoneuvoille varattu ajotie tai -yhteys lähelle rakennusta. Pelastustie on pidettävä aina esteettömänä

Poistumisopaste Kyltti tai valo, joka osoittaa uloskäytävän tai varatien sekä poistumissuunnan

Poistumisreitti Rakennuksen ulkopuolelle, maan pinnalle tai muulle turvalliselle paikalle johtava reitti. Reitti merkitään asianmukaisin opastein ja valaistaan tarvittaessa

Riskianalyysi Keino selvittää toimintaa uhkaavat riskit ja arvioida niitä

Räjähdyksivaarallinen tila (Atex) Tila, jossa syttyvät aineet voivat aiheuttaa räjähdysvaaran.

Savunpoisto Savunpoistolla tarkoitetaan palossa syntyvän savun ja lämmön poistamista rakennuksesta. Savunpoistolla pyritään palon rajoittamiseen, turvalliseen poistumiseen rakennuksesta ja sammutus- ja pelastustehtävien helpottamiseen

Savunpoistoluukku Savunpoiston helpottamiseksi asennettu avattava luukku

Tulityö Työtä, jossa syntyy kipinöitä tai, jossa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja, joka aiheuttaa palovaaran. Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat mm. eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla ja bitumin kuumentaminen bitumipadassa

Turvallisuushenkilöstö Tiloihin nimetty henkilöstö, joka koostuu mm. kiinteistön johdosta, tilojen turvallisuusyhteyshenkilöistä ja teknisten laitteiden vastuuhenkilöistä

Turvallisuusmateriaali Koostuu henkilökohtaisista suojaimista, ensiapu- ja alkusammutusvälineistä ja pelastustyöhön soveltuvista työkaluista. Lisäksi turvallisuusmateriaaliin luetaan kuuluvaksi väestönsuojan materiaali

Turva- ja merkkivalaistus Merkkivalojärjestelmä, joka opastaa rakennuksessa olevien henkilöiden poistumista poistumistilanteessa

Uloskäytävä Poistumisalueelta suoraan ulos johtava ovi, jonka kautta turvallinen poistuminen on hätätilanteessa mahdollista maan pinnalle tai muulle turvalliselle paikalle

Varatie Uloskäytävää vaikeakulkuisempi reitti (esim. ikkuna tai parveke), jota pitkin on mahdollisuus päästä turvaan joko omatoimisesti tai palokunnan avustamana

Väestöhälytin Suuritehoinen hälytin, jonka avulla voidaan tiedottaa väestöä uhkaavasta vaarasta joko yleisellä vaaramerkillä tai kuulutuksella

Suunnitelman päivityshistoria

Toimenpide	Suorittaja	Pvm
Pelastussuunnitelma laadittu	Aki Väisänen	15.09.2016
Pelastussuunnitelmaa päivitetty	Marja Pisilä	16.10.2017

3. Pelastussuunnitelman perusteet

Suunnitelman tarkoitus

Pelastussuunnitelman tehtävänä on kehittää riskien tunnistamista, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyä ja varautumista onnettomuustilanteisiin sekä ohjeistaa niissä toimimiseen.

Pelastussuunnitelma on keino selvittää kiinteistöä ja sen käyttäjiä uhkaavat riskitekijät. Suunnittelun avulla voidaan ehkäistä vaaratilanteiden syntyminen ja luoda edellytykset oikealle toiminnalle onnettomuustilanteissa. Pelastussuunnitelman tarkoitus on edistää henkilöturvallisuutta, vähentää taloudellisia menetyksiä ja turvata keskeytymätön toiminta kiinteistössä.

Tämä pelastussuunnitelma kattaa kiinteistön pelastuslain 379/2011 sekä pelastusasetuksen vaatimukset kiinteistön omatoimisesta varautumisesta.

Kiinteistön omatoimisen varautumisen keinoin ja viranomaistoiminnan menetelmin kohteessa pyritään vähentämään tulipalojen, tapaturmien ja muiden vaaratilanteiden määrää siten, että terveys, omaisuus, ja puhdas ympäristö sekä viihtyisä ja turvallinen ympäristö kyetään turvaamaan kaikissa olosuhteissa sekä normaali- että poikkeusoloissa.

Suunnitteluelvoite

Pelastuslaki 379/2011 ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 405/2011 määrittelee ne kohteet, joihin tulee laatia pelastussuunnitelma.

Suunnitelman sisältö

Rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma.

Suunnitelmassa tulee olla vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmä, kuvaus rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä, kuvaus henkilökunnalle annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi, sekä selvitys muista mahdollisista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Lisäksi suunnitelmassa on selvitettävä, miten pelastuslain mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen kiinteistön käyttäjille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Tämän pelastussuunnitelman ensimmäisellä sivulla on kuvaus pelastussuunnitelman jakelusta ja tiedottamisesta.

4. Kiinteistön tietoja ja yhteystiedot

Kohteen nimi	Pyhäjoen Kunta / Pyhäjoen Monitoimitalo
Kohteen osoite	Koulutie 7, 86100, Pyhäjoki
Kunta	Pyhäjoki
Kattotyyppi	Harjakatto
Rakennusluokitus pääluokka	Kokoontumisrakennukset
Rakennusluokitus alaluokka	Urheilu- ja kuntoilurakennukset
Kuvaus rakennuksen toiminnasta	Kiinteistössä on koulun aamu- ja iltapäivätoimintaa, esikoulu, kuntosali sekä liikuntahalli.
Kiinteistöhuollon muoto	Huoltoyhtiö
Kiinteistöhuolto	Pyhäjoen kunta / Kiinteistönhoidon päivystys
Kokoontumispaikka	Kiinteistön etupihalla, pysäköintialueen reunassa
Varakokoontumispaikka	Siirtyminen turvallisempaan paikkaan / Pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan
Sähköpääkeskus	Keskus rakennuksen ulkopuolella, takana
Veden pääsulku	Lämmönjakohuoneessa
Lämmönjakohuone	Tekninen tila koulun puoleisessa päädyssä, käynti ulkokautta.
Ilmanvaihto	Koneellinen tulo- ja poistoilma
Ilmanjakovaihdon katkaisu	Ilmanvaihtokoneesta, jokainen erikseen.
Rakennusten lukumäärä	1
Lämmitysjärjestelmä ja lämmönjakotapa	Kaukolämpö
Pelastussuunnitelman on laatinut: Safetum yhteistyössä kiinteistön edustajien kanssa p. 029 170 1100	

Kiinteistön turvallisuudesta vastaavien henkilöiden yhteystiedot

Kiinteistöpäällikkö	Pekka Pelttari
Yritys	Pyhäjoen Kunta
Puhelin	040 359 6052
Sähköposti	pekka.pelttari@pyhajoki.fi

Kiinteistöhuolto	Pyhäjoen kunta / Kiinteistönhoidon päivystys
Muoto	Huoltoyhtiö
Päivystys	040 359 6055

Kiinteistönhoitaja	Jarmo Peltola
Puhelin	040-359 6061
Sähköposti	jarmo.peltola@pyhajoki.fi

Tehtävä	Sammutinhuolto
Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-359 6061

Tehtävä	Paloilmoittimen / -järjestelmän hoitaja
Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-3596061

Tehtävä	Turva- ja merkkivalaistuksen hoitaja
Yritys	Pyhäjoen kunta
Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-359 6061

Tehtävä	Pelastussuunnittelu
Yritys	Safetum Oy
Puhelin	029 1701 100
Sähköposti	safetum@safetum.fi

Muut turvallisuusyhteyshenkilöt

Turvallisuusyhteyshenkilö	Marja Pisilä, liikunnanohjaaja
Puhelin	040 359 6107
Sähköposti	marja.pisila@pyhajoki.fi

Muu yhteyshenkilö	Monitoimitalon työntekijä
Puhelin	040 359 6105
Sähköposti	monitoimitalo@pyhajoki.fi

Vapaa aikaohjaaja	Riikka Ylikauppila
Puhelin	040 359 6104
Sähköposti	riikka.ylikauppila@pyhajoki.fi

Hätänumerot ja muut viranomaisyhteydet

YHTEYSTIEDOT

Pelastuslaitos	112 (Yleinen hätänumero)
Ambulanssi	112 (Yleinen hätänumero)
Poliisi	112 (Yleinen hätänumero)
Rikosuhripäivystys	Auttava puhelin 0203 16116 Puhelimessa päivystetään ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Se tarjoaa rikoksen uhrille mahdollisuuden keskustella henkilön kanssa, joka ymmärtää mitä rikoksen kohteeksi joutuminen voi merkitä.
Myrkytystietokeskus	09-471977 tai 09-4711
Hätänumero 112	Palokunta, sairaankuljetus ja poliisi

Liittyminen alueen väestönsuojelun ja pelastustoimen järjestelmään

Pelastusviranomainen antaa poikkeusolojen johtokeskustiedot toimeenpanovaiheessa. Väestöhälytinjärjestelmää kokeillaan jokaisenkuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina kello 12.00. Hälyttimien äänet on tarkoitettu kuulumaan ainoastaan ulkoalueella

Alueesi pelastustoimen yhteystiedot

Jokilaaksojen pelastuslaitos

<http://www.jokipelastus.fi>

Puusepäntie 2

84100 Ylivieska

Puh. [\(08\) 429 6200](tel:084296200)

pelastuslaitos@jokipelastus.fi

etunimi.sukunimi@jokipelastus.fi

Hätätapauksissa soita 112

5. Kiinteistön turvallisuusjärjestelyt

Turvallisuusorganisaation tehtävät

Kiinteistön johto

- Antaa edellytykset turvallisuustoiminnan luomiselle ja ylläpitämiselle
- Määrittelee osaltaan turvallisuustoiminnan tavoitteet yhdessä turvallisuusvastaavan kanssa
- Antaa turvallisuusvastaaville taloudelliset toimintaresurssit
- Päättää laajoissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa toiminnan jatkamisesta tai keskeyttämisestä sekä osallistuu tapahtumaan liittyvään tiedottamiseen

Turvallisuusyhteyshenkilö(-t)

- Johtaa turvallisuustoimintaa ja vastaa siitä, että tilat pysyvät säädösten, määräysten ja ohjeiden edellyttämässä kunnossa
- Osallistuu kiinteistössä suoritettaville sisäisille palotarkastuksille ja viranomaistarkastuksille
- Toimii tilojen turvallisuusyhteyshenkilönä ja viestii tilojen henkilökunnalle kiinteistöön liittyvistä turvallisuusjärjestelyistä
- Pitää yhteyttä alan viranomaisiin ja osallistuu viranomaisten tekemiin tarkastuksiin
- Määrittelee osaltaan turvallisuustoiminnan painopistealueet
- Vastaa turvallisuusmateriaalin hankkimisesta ja ylläpitämisestä
- Toimii onnettomuus- ja vahinkotilanteissa tilojen turvallisuusyhteyshenkilönä ja on mukana järjestämässä tapahtumaan liittyvän jälkivahinkojen torjunnan

Työntekijä

- Ilmoittavat työpaikallaan tapahtuvista turvallisuustoimintaan vaikuttavista tapahtumista, asioista tai puutteista
- Evakuointitilanteessa siirtyvät poistumisohjeiden mukaisesti kokoontumispaikalle ja vastaavat asiakkaiden poistumisesta ja poistumisen avustamisesta
- Perehtyvät työpaikkansa turvallisuusohjeisiin
- Työskentelevät työpaikalla työnantajan kanssa sovittujen työsäätöjen mukaisesti

Toiminnanharjoittajat vastaavat henkilökuntansa kouluttamisesta ja perehdyttämisestä vahinko-, vaara- ja hätätilanteiden varalta. Liike- ja toimitiloissa tulee huomioida poistumisturvallisuus ja poistumisreitit tulee pitää vapaina ja esteettöminä. Liike- ja toimitilojen toiminnanharjoittajan tulee kartoittaa toimintansa riskit ja ryhtyä niiden vaatimiin toimenpiteisiin riskien ehkäisemiseksi tai pienentämiseksi toimintansa erityispiirteet huomioiden.

Kiinteistön käyttäjien vastuut turvallisuusasioissa

Kiinteistön edustajille / käyttäjille on annetaan tiedoksi tämä pelastussuunnitelma ja ohjeet kaikkien kiinteistössä toimivien perehdyttämiseksi kiinteistön turvallisuusasioihin.

Kiinteistössä toimivien vastuut

Työturvallisuus	Työntekijöille tulee antaa tarpeelliset ohjeet laitteiden ja välineiden käytöstä sekä toimintaohjeet onnettomuuksien varalle.
Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite	Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Lisäksi työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä työntekijän ammatillinen osaaminen ja työkokemus huomioon ottaen.
Työntekijän yleiset velvollisuudet	Työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisyyden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.
Vikojen ja puutteellisuuksien poistaminen ja niistä ilmoittaminen	Työntekijän on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle työolosuhteissa tai työmenetelmissä, koneissa, muissa työvälineissä, henkilönsuojaimissa tai muissa laitteissa havaitsemistaan vioista ja puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle.
Tietoturvallisuus	Jokaisen tulee olla huolellinen tietoteknisten laitteiden käytössä. Jokaisen tulee noudattaa annettuja tietoturvaohjeita tai neuvoja. Jokaisen tulee olla huolellinen luottamuksellisen tiedon käsittelyssä ja noudattaa annettuja tietoturvaohjeita.
Auttamisvelvollisuus	Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin henkeä tai terveyttä vaarantamatta.

Lisäksi tulee huomioida vakuutusyhtiön suojeleohjeet. Vakuutuksen ottajan ja vakuutetun on noudatettava suojeleohjeita. Mikäli suojeleohjetta ei noudateta, voidaan korvausta vähentää tai se voidaan kokonaan evätä.

Poistumisturvallisuus

Rakentamismääräysten mukaan rakennuksesta tulee voida turvallisesti poistua tulipalossa tai muussa hätätilanteessa. Rakennuksessa tulee olla riittävästi sopivasti sijoitettuja, tarpeeksi väljiä ja helppokulkuisia uloskäytäviä niin, että poistumisaika rakennuksesta ei ole vaaraa aiheuttavan pitkä.

Kaikki tämän rakennuksen uloskäytävät johtavat ulos maanpinnalle turvalliseen paikkaan tai muulle palon sattuessa turvalliselle paikalle. Kaikista tiloista, missä muutoin kuin tilapäisesti oleskelee ihmisiä, on yhteys kahteen uloskäytävään. Poistumiseen tarkoitetut ovet ovat avattavissa avaimetta poistumissuuntaan tilojen normaalikäytön aikana.

Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikka

Rakennuksesta poistutaan käyttäen poistumisreittejä ja tarkoituksen mukaisia uloskäytäviä.

Poistumistilanteessa **tilojen tarkastaminen tapahtuu tilojen käyttäjien toimesta.**

Jokainen on velvollinen ilmoittamaan uhkaavasta onnettomuus-, vaara tai vahinkotilanteesta muille vaarassa oleville sekä ryhtymään sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin omatoimisesti kykenee omaa terveyttä ja henkeä vaarantamatta.

Onnettomuustilanteissa tärkeintä on suojautua välittömästi uhkaavalta vaaratekijältä. Esimerkiksi tulipalotilanteessa ilmoittaa muille vaarasta, hälyttää lisäapua numerosta 112 ja poistua kiinteistön kokoontumispaikalle.

Kiinteistön uloskäytävien mitoitus perustuu Suomen rakentamismääräyskokoelmaan E1.

Kokoontumispaikka

- Kiinteistön etupihalla, pysäköintialueen reunassa

Varakokoontumispaikka

- Siirtyminen turvallisempaan paikkaan / Pelastuslaitoksen osoittamaan paikkaan

Kuvaus rakennuksen poistumisjärjestelyistä

- Kiinteistöstä poistutaan palotilanteessa normaaleita kulkuväyliä käyttäen, tieto palotilanteesta tulee palokellojen kautta.

Pelastusviranomaisten operatiivinen toiminta

Alueen pelastustoimen tehtäviin kuuluvat seuraavat asiat:

- Ylläpitää pelastustoimen tehtäviä varten pelastustoimen järjestelmää
- Huolehtia pelastustoimen alaan kuuluvasta valistuksesta ja neuvonnasta sekä toimia asiantuntijana pelastustointa koskevissa asioissa
- Huolehtia pelastusviranomaisille kuuluvasta onnettomuuksien ehkäisystä ja vahinkojen rajoittamisesta sekä palotarkastuksista
- Huolehtia pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä
- Huolehtia osaltaan väestönsuojeluun kuuluvista tehtävistä ja ylläpitää niiden edellyttämää valmiutta
- Yhteensovittaa eri viranomaisten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen toimintaa

Pelastuslaitoksen toimintavalmiusaika

Pelastuslaitoksen toimintavalmiusaika kohteelle on noin 5-10 minuuttia

Pelastuslaitoksen operatiivinen toiminta

Hätätilanteessa hätäkeskus hälyttää kiinteistölle lähimmät ja tarkoituksenmukaisimmat yksiköt.

Pelastuslaitos saapuu kohteelle, paloilmoittimen läheisyydessä

Pelastuslaitoksen sammutusyksikön saapumisaika ja ohjaus

Pelastuslaitoksen yksiköt ohjeistetaan saapumaan osoitteeseen Koulutie 7, Pyhäjoki. Tarvittaessa piha-alueelle ja sisätiloihin tulee järjestää opastus.

Ambulanssin saapumisaika ja ohjaus

Ambulanssi ohjeistetaan saapumaan osoitteeseen Koulutie 7, Pyhäjoki. Tarvittaessa piha-alueelle ja sisätiloihin tulee järjestää opastus.

TULITÖIDEN PALOTURVALLISUUS

Pelastuslain mukaan ryhdyttäessä tulitöihin on huolehdittava riittävästä varotoimista.

Tulityöt

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä tulitöitä ovat muun muassa sähkö- ja kaasuhitsaustyöt, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaustyöt sekä metallien hionta ja katkaisu laikkaleikkaimella. Katto- ja vedeneristysalan tulitöitä ovat vedeneristystyöt, joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä ovat esimerkiksi eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla ja bitumin kuumentaminen bitumipadassa.

Tilapäisellä tulityöpaikalla työskentelevältä ja tulityöluvan myöntäjältä edellytetään tulityökorttikoulutusta. Vakituinen tulityöpaikka on erityinen tulitöiden tekemiseen varattu palo-osasto tai muu ympäristöstään rajattu alue, jossa tulityöt voidaan tehdä turvallisesti. Vakituksella tulityöpaikalla työskentelevältä ei edellytetä tulityökorttia.

Kiinteistössä tehtävissä tulitöissä noudatetaan voimassa olevia tulityöstandardeja ja vakuutusyhtiöiden suojeluohjeita.

Vähäisen palovaaran työt

Vähäisen palovaaran työt ovat töitä, joissa tulen syttymis- ja leviämisvaara on vähäinen. Vähäisen palovaaran töitä ovat esimerkiksi sähköjuotostyö ja kuuman ilman käyttö (enintään 200°C) olosuhteissa, joissa tulen syttymis- ja leviämisvaara on vähäinen koko työn ajan. Näissä töissä ei edellytetä tulityölupaa, eikä tulityökorttikoulutusta.

Tulityösuunnitelma

Tulityösuunnitelma on kirjallinen suunnitelma tulitöiden sekä katto- ja vedeneristysalan tulitöiden turvallisesta tekemisestä. Tulityösuunnitelmassa määritellään mm. tulityökäytännöt.

Ensiapuvalmius

Ensiapuvalmiudessa huomioidaan kiinteistön toiminta ja tilat. Yleisenä tavoitteena on, että vähintään 5% työntekijöistä on saanut ensiapukoulutuksen kertauskoulutuksineen.

Kuvaus ensiapuvalmiudesta

Kiinteistön tiloissa on ensiaputarvikkeita kiinteistön käyttäjien saatavilla. Lähtökohtaisesti käyttäjillä tulee olla omat ensiaputarvikkeet.

Ensiapuvalmiuden vastuhenkilö

Yhteyshenkilö

Monitoimitalon työntekijä

Puhelin

040-359 105

Pysäköintijärjestelyt

Kiinteistössä on toimijoille ja asiakkaille tarkoitettu pysäköintialue.

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä paikoilla
- Kulkuväylät ja pelastustiet on pidettävä vapaina ja esteettöminä

Yksittäiset jäteastiat

- Roskat tulee aina laittaa jäteastiaa, ei jättää niiden viereen (tuhopolttojen torjunta)
- Jäteastiat tulee sijoittaa riittävän kauas rakennuksesta

Jokaisen huolellisuus- ja toimintavelvollisuus

- Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden välttämiseksi
- Jokainen joka havaitsee onnettomuuden sattuneen tai tulipalon syttyneen on velvollinen ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin onnettomuuden rajoittamiseksi ja avun hälyttämiseksi
- **Yleinen hätänumero on 112**

Piha-alue ja pelastustie

- Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoa eikä asettaa muutakaan estettä
- Rakennuksen seinustalla tai välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää mitään palavaa materiaalia
- Hyvä valaistus ja lukitus ennalta ehkäisevät tuhopolttaja tehokkaasti
- Roskalaatikot ovat tuhopolttajien suosimia kohteita, joten siksi jätteet tulee aina laittaa jäteastiaan eikä jättää jäteastian viereen

Tekniset tilat

Tekniset tilat ovat omia palo-osastojaan eikä niissä saa säilyttää ylimääräistä tavaraa. Tekniset tilat tulee merkitä ja opastaa siten, että pelastustoiminta on hätätilanteessa mahdollista. Pääkeskukset ja pääsulut tulee opastaa ulkoa asti. Teknisten tilojen edustat tulee pitää vapaina ja esteettöminä.

Sähköpääkeskus

Sijainti: Keskus rakennuksen ulkopuolella, takana

Veden sulku

Sijainti: Lämmönjakuhuoneessa

6. Turvatekniset laitteet ja ylläpito

TARKASTUSKOHDE	TARKASTUS- JA HUOLTOLAJI	TARKASTUSVÄLI
Pelastussuunnitelma	Tarkastus ja päivitys	Vuosittain
Turva- ja merkkivalaistus	Toimintatarkastus	4 kertaa vuodessa
Ilmanvaihdon puhdistus	Tilat, joissa käytetään palavia nesteitä tai kanaviin kertyy paloa levittäviä aineita, ammattikeittiöt Hoitolaitokset, majoitustilat, koulut, päiväkodit ja ravintolat Muut työpaikkatilat, asunnot	1 vuosi 5 vuotta 10 vuotta
Alkusammutuskalusto	Käsisammuttimet; tarkastus Käsisammuttimet; huolto Pikapalopostit	1 vuosi (ulkotilat/tärinä) tai 2 vuotta (sisätilat) Yleensä 10 vuotta, nestesammuttimet 5 vuotta sekä aina käytön jälkeen tai, jos tarkastus antaa siihen aiheutta 1 vuosi (tarkastus), koeponnistus 5 vuoden välein
Paloilmoitinlaitteisto	Toimintatarkastus/yhteyskokeilu Huolto Määräaikaistarkastus	Kuukausittain Vuosittain tai valmistajan ohjeen mukaan pakollinen laite: 3 vuotta, vapaaehtoinen laite: 5 vuotta
Väestönsuoja	Tarkastus ja huolto	Vuosittain ja viranomaistarkastus 10 vuoden välein
Savunpoistolaitteet	Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö - ja huolto-ohjeen mukaisesti, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa. Huollon yhteydessä vuosittain koelaukaustaan 10-20 % savuluukuista. Huolloista ja vioista on pidettävä pöytäkirjaa. Tapahtumista on eriteltävä ajankohta ja laji, havainnon tekijä ja toimenpiteen suorittaja. Savunpoistolaitteessa ilmenneet viat tulee korjata viivytyksettä.	
Sähköjärjestelmät	Määräaikaistarkastus	5 tai 10 vuotta
Hissit	Määräaikaistarkastus	Joka 2. tai 3. vuosi

Rakennuksen savunpoisto

Palotilanteessa savunpoiston tarkoituksena on turvata pelastustoiminta palopaikalla sekä suojata henkilöitä ja omaisuutta.

Yleiskuvaus rakennuksen savunpoistosta

Rakennuksen savunpoisto toteutetaan pelastuslaitoksen toimesta avattavien ovien ja ikkunoiden kautta.

Alkusammutuskalusto ja määräaikaistarkastus

Alkusammutuskalustolla tarkoitetaan yhden henkilön käytössä olevia, palon alkujen sammuttamiseen suunniteltuja laitteita, kuten pikapaloposteja, käsisammuttimia ja sammutuspeitteitä. Laitteiden tulee olla kohteessa tai sen välittömässä läheisyydessä helposti käyttöönotettavissa.

Kiinteistön omistaja, haltija tai toiminnanharjoittaja on vastuussa alkusammutuskaluston toimintakelpoisuudesta ja hänen on huolehdittava alkusammutuskaluston teknisestä tarkastuksesta ja huollosta voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Kiinteistön alkusammutusvalmius

Kiinteistön tilat on varustettu käsisammuttimilla ja pikapaloposteilla.

Alkusammutuskaluston vastaava

Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-359 6061

Alkusammutuskaluston tarkastukset ja huolto

Käsisammuttimet

- Kiinteistön tilat ovat varustettu palon alkujen sammuttamiseen tarkoitetuilla käsisammuttimilla
- Jokaisen kiinteistön käyttäjän tulee tutustua alkusammuttimien sijaintiin

Pikapalopostit

- Kiinteistön tilat ovat varustettu palon alkujen sammuttamiseen tarkoitetuilla pikapaloposteilla
- Vastuu pikapalopostien toimintakunnosta on kiinteistön omistajalla/haltijalla. SFS-EN 671-3 -standardin mukaan pikapalopostit tulee tarkastaa joka vuosi ja letkut tulee koeponnistaa viiden vuoden välein.

Käsisammuttimen tarkastus on tehtävä kahden vuoden välein, jos käsisammutinta säilytetään kuivissa ja tasalämpöisissä sisätiloissa.

Nestesammuttimien enimmäishuoltoväli on viisi vuotta. Muiden käsisammuttimien enimmäishuoltoväli on kymmenen vuotta. Ensimmäisen huollon ajankohta määräytyy käsisammuttimen valmistusajankohdasta.

Lisäksi käsisammutin on huollettava jokaisen käyttökerran jälkeen. Käsisammutin on huollettava myös silloin, kun tarkastus antaa siihen aiheutta, kuitenkin vähintään valmistajan tai maahantuojan ohjeissa mainituin huoltovälein.

Automaattinen paloilmoitin

Paloilmoitin on laitteisto, joka antaa automaattisesti ja välittömästi ilmoituksen alkavasta palosta ja laitteiston toimintavalmiutta vaarantavista vioista sekä paikallisesti että hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitin käsittää ilmoitinkeskuksen, teholähteet, ilmaisiniirit ja niihin liitetyt paloilmalaimet ja painikkeet, hälyttimet sekä automaattisen ilmoituksensiirtojärjestelmän.

Paloilmoittimen hoitajan tehtävät ja laitteiston ylläpito

Rakennuksen omistaja ja haltija vastaa siitä, että paloilmoitin pidetään toimintakunnossa sekä huolletaan ja tarkastetaan asianmukaisesti

- Laitteiston hoitaja huolehtii, että paloilmoittimelle on laadittu kunnossapito-ohjelma ja sitä noudatetaan
- Paloilmoittimen hoitaja vastaa kunnossapito-ohjelman läpiviennistä
- Laitteistolle tulee suorittaa kerran kuukaudessa kuukausikokeilu (Hätäkeskukseen)
- Laitteiston hoitajan yhteystiedot tulee olla ajan tasalla hätäkeskuksessa
- Kohdekorttitiedot ovat ajan tasalla ja muutoksista ilmoitetaan pelastuslaitokselle
- Tarvittaessa laitteiston hoitaja suorittaa irti- ja päälle kytkennät esim. tulitöiden vuoksi
- Vain pelastusviranomaisen ja laitteistolle nimetty hoitaja saavat kuitata tai suorittaa irti- ja päälle kytkentöjä

Paloilmoittimen asennus-, korjaus- ja huoltotyöt

Paloilmoittimen asennus-, korjaus- ja huoltotyöt saa tehdä vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) rekisteröimä paloilmoitinliike.

Toiminta palohälytyksen tullessa

Palohälytyksen tullessa paloilmoittimen hoitaja tiedon saatuaan menee paloilmoitinkeskuksen luokse. Paloilmoittimen hoitaja tarkastaa paloilmoittimella olevista paikantamiskaaviosta hälyttävän

kohteen, mistä ilmoitus on tullut. Tämän jälkeen tulee jäädä odottamaan pelastuslaitoksen saapumista paloilmoitinkeskukselle.

Älä kuittaa paloilmoitinta ennen pelastuslaitoksen saapumista paikalle. Mikäli kyseessä on todellinen tulipalotilanne, anna pelastuslaitokselle ennakkotietoja soittamalla yleiseen hätänumeroon 112 ja noudata hätäkeskuksen antamia ohjeita.

Ohje linjavikatilanteisiin löytyy alta.

Keskuksen sijainti ja laitteistolla suojatut alueet

Kaikki kiinteistön tilat on suojattu automaattisella paloilmottimella. Paloilmottimen keskus sijaitsee pääsisäänkäynnin tuulikaapissa.

Laitteiston hoitaja

Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-3596061
Palohälytys	Kyllä
Vikahälytys	Kyllä

Toiminta linjavikatilanteessa

Kiinteistön automaattisen paloilmoittimen ilmoitukset ohjautuvat hätäkeskukseen. Hätäkeskus välittää paikalle tilanteen mukaiset viranomaisyksiköt. Kiinteistön vastuulla on huolehtia paloilmoittimen linjayhteyden toimivuudesta, linjayhteyden toimivuuden valvonnasta sekä linjavikatilanteen toimintaprosessin asianmukaisuudesta.

Linjavian ilmaantuessa paloilmoitin ilmoittaa havaitusta linjaviasta kiinteistön osoittamaan valvomoon. Valvomossa on 24 h/vrk päivystys. Valvomo ottaa yhteyden laitteiston haltijaan/hoitajaan, joka aloittaa välittömät toimet linjayhteyden palauttamiseksi ja kiinteistön turvallisuuden takaamiseksi.

Valvomon yhteystiedot näkyvät paloilmoittimen päiväkirjassa ja kunnossapito-ohjelmassa.

Linjavikatilanteessa vastuuhenkilön tehtävänä on:

- aloittaa välittömät toimet linjayhteyden palauttamiseksi ja kiinteistön turvallisuuden takaamiseksi
- vastuuhenkilön on järjestettävä kiinteistöön henkilövalvonta ja ilmoitettava yhteysviasta hätäkeskukseen. Hätäkeskus ohjeistaa tilanteessa tarvittavat mahdolliset jatkotoimet

Linjavian aikana tulee huomioida seuraavat asiat:

- Paloilmoittimen ilmoitukset ja hälytykset eivät välity hätäkeskukseen
- Palohälytyksen tullessa tulee suorittaa välittömästi hätäilmoitus puhelimitse hätänumeroon 112

Kun soitat 112:

- Kerro kohteen tarkka osoite ja saapumisohjeet kohteelle
- Kuvaile tilannetieto ja vastaa hätäkeskuksen kysymyksiin
- Kuuntele hätäkeskuksen ohjeita ja toimi niiden mukaisesti
- Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen hätäkeskuspäivystäjän luvan
- Opasta pelastusyksiköt paikalle

Turva- ja merkkivalaistus

Kohteen turvavalaistusjärjestelmän nimetyn hoitajan on kokeiltava turvavalaistusta laitteiston hoito- ja käyttöohjeiden mukaisesti. Tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä päiväkirjaa. Hoitajan on säilytettävä päiväkirja ja pyydettyä esitettävä se pelastusviranomaiselle.

Turvavalaistusjärjestelmällä osoitetaan poistumistiet. Järjestelmän tulee olla jatkuvasti toiminnassa muun valaistuksen kanssa yhtä aikaa ja siitä riippumatta ja sähkökatkoksen aikana vielä vähintään puoli tuntia tavallisen valaistuksen sammumisen jälkeen. Turvavalaistus osoittaa oikeat poistumisreitit onnettomuus - ja häiriötilanteessa.

Kuvaus laitteiston kunnossapidosta ja määräaikaistestauksista

Laitteiston hoitaja suorittaa laitteistolle kunnossapito-ohjelman mukaiset koestus- ja huoltotoimenpiteet

Laitteiston hoitaja

Yritys	Pyhäjoen kunta
Yhteyshenkilö	Jarmo Peltola
Puhelin	040-359 6061

Kameravalvontajärjestelmä

Kiinteistöön on asennettu tallentava kameravalvontajärjestelmä, joka mahdollistaa tilojen reaaliaikaisen valvonnan ympärivuorokauden ja -vuoden.

Kameravalvonnan valvontaperiaate perustuvat kuorivalvontaan ja kulkuväylien valvontaan. Kameravalvonnan tarkoitus ja sen ulottuvuudet on kuvattu tarkemmin kameravalvonnan rekisteriselosteessa.

Kuvaus kameravalvontajärjestelmästä

Kiinteistössä on kameravalvontajärjestelmä. Järjestelmän käyttölaitteet on vahtimestarin työpisteellä.

7. Yleinen paloturvallisuus

Tässä luvussa tarkennetaan ennaltaehkäisyä erityisesti paloturvallisuuden osalta.

Paloturvallisuus

Huolellisuusvelvollisuus

Pelastuslaki, 2. luku, 4 §:

Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Yleinen toimintavelvollisuus

Pelastuslaki, 2. luku, 3 §:

Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin.

Varovaisuus tulen käsittelyssä (Tulityöt)

Pelastuslaki, 2. luku, 4§

Tulta sekä syttyvää, räjähtävää tai muuta vaarallista ainetta on käsiteltävä huolellisesti ja riittävää varovaisuutta noudattaen.

Ryhdyttäessä tulityöhön tai sellaiseen korjaustyöhön tai muuhun työhön, jonka johdosta tulipalon tai muun onnettomuuden vaara tuntuvasti lisääntyy, on huolehdittava riittävästä varotoimista.

Tuhopolttojen ennaltaehkäisy

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu. (*Pelastuslaki 379/2011 2 luku 9§*)

Tuhopolttojen torjunnassa olisi hyvä huomioida seuraavat asiat:

- Ulkovaistutus on riittävä ja kattaa myös sisäänkäynnit ja syvennykset
- Tavarat varastoidaan asianmukaisesti niille tarkoitetuille paikoille
- Kulunvalvonta on tehokasta
- Ulkoseinustoilla ja katoksissa ei säilytetä syttyvää materiaalia
- Porrashuoneissa tai käytävillä ei säilytetä mitään tavaraa
- Asiattomien pääsy katolle on estetty

Sisäinen palotarkastus

Sisäisellä palotarkastuksella voidaan ennaltaehkäistä tulipaloja havaitsemalla paloriskejä ja korjaamalla havaitut puutteet paloturvallisuudessa. Usein pienilläkin toimenpiteillä voidaan parantaa paloturvallisuutta merkittävästi.

Työsuojelu ja ensiapuvalmius

Työnantaja on velvollinen huolehtimaan työturvallisuuslain mukaisesta työsuojelutoiminnasta.

Ilkivallan ja rikosten ennaltaehkäisy

Kiinteistön irtaimen ja kiinteään omaisuuteen sekä työntekijöiden omaisuuteen kohdistuvat varkaudet ja vahingonteot ovat mahdollisia. Erityisesti julkisivu ja rakennuksen ikkunat voivat olla ilkivallan kohteena. Työntekijöiden työssään kohtaama väkivalta ja vakivallan uhka on todennäköistä ja mahdollista. Suunnitelman turvallisuusohjeissa ja riskien kartoituksessa on huomioitu ko. riskitekijät.

8. Riskienhallinta

Turvallisuusriskien kartoittamisella, arvioinnilla ja seurannalla pyritään ennaltaehkäisemään ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön kohdistuvia vaaratekijöitä.

Riskienhallinta kohteessa

Pelastuslaki ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta velvoittavat kiinteistön omistajaa muun muassa palo- ja henkilöturvallisuuden osalta tekemään riskienarvioinnin ennakoitavista vaaratilanteista ja niiden vaikutuksista, sekä suunnittelemaan toimenpiteet riskienhallitsemiseksi.

Tunnistettujen riskitekijöiden perusteella on laadittu lakisääteinen riskien arvioinnin johtopäätelmät. Riskikartoituksessa on huomioitu muun muassa tulipalon, vesivahingon, sähkökatkoksen, pommiuhan tai sairauskohtauksen, tapaturmien, säteily- ja kaasuvaaran, myrskyvaurioiden sekä ulkopuolisten vaikutukset kiinteistön toimintaan.

Riskien arviointi

Selostus vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä

Tulipalo

Kohde tai riskitekijä

- Huolimaton tupakointi
- Huolimaton tulenkäsittely
- Piha-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä tapahtuva palo
- Sähkölaitteiden oikosulusta syttyvä tulipalo
- Päälle unohtunut sähkölaite
- Vialliset tai rikkinäiset sähkölaitteet
- Roska-astian, irtaimen omaisuuden tai auton tuhopoltto

Tulipalosta aiheutuvat mahdolliset seuraukset

- Savuvahingot, omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema

Johtopäätelmät ja toimenpiteet

- Huolehditaan palosta ilmoittavien laitteiden toimintakunnosta
- Alkusammutusvälineistö sammutusvalmiuden parantamiseksi
- Huolehditaan kiinteistön uloskäytävien avoimuudesta ja esteettömyydestä
- Tehdään vuosittain kiinteistön pelastustarkastus ja korjataan havaitut puutteet
- Tarkastetaan määrävälein rakennuksen palo-osastointi ja korjataan havaitut puutteet
- Huolehditaan palavien ja syttyvien nesteiden asianmukaisesta säilytyksestä
- Piha-alueen tuhopolttoriskien tarkastus ja havaittujen puutteiden korjaaminen
- Ohjeistetaan kiinteistössä toimivia ennaltaehkäisemään vaaratekijöitä
- Puututaan paloturvallisuutta vaarantavaan toimintaan
- Seurataan sähkölaitteiden kuntoa ja poistetaan käytöstä vialliset laitteet
- Huolehditaan rakennuksen ja tilojen säännöllisestä huoltotoiminnasta
- Huomioidaan mahdolliset toiminnan erityispiirteet ja ryhdytään niiden vaatimiin toimenpiteisiin
- Huolehditaan asianmukaisista vakuutuksista
- Varaudutaan jälkivahinkojen torjuntaan

Tapaturma tai sairaskohtaus

Kohde tai riskitekijä

- Liukastuminen, kompastuminen, kaatuminen
- Sairaskohtaus; Sydäninfarkti, aivoinfarkti, aivoverenvuoto, epilepsiakohtaus
- Katolta putoava lumi ja jää
- Sähköisku tai muu sähkötapaturma
- Sähkölaitteiden huolimaton käyttö tai kielletty korjaus
- Palovammat

Tapaturmasta tai sairaskohtauksesta aiheutuvat mahdolliset seuraukset

- Henkilövahingot, omaisuusvahingot, kuolema

Johtopäätelmät ja toimenpiteet

- Säännöllinen siivous
- Huolehditaan yleisestä järjestyksestä ja siisteydestä
- Huolehditaan piha-alueen kunnosta
- Kiinteistössä toimivien toiminta ja turvallisuusohjeet
- Talvella liukkaudentorjunta
- Riittävä piha- ja sisävalaistus
- Talvella lumi ja jäätilanteen seuranta sekä tarvittaessa lumen pudottaminen
- Puututaan läheltä piti -tilanteisiin viivytyksettä ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tilanteiden varalle
- Huolehditaan asianmukaisista vakuutuksista

Varkaus, vahingonteko tai muu uhkatekijä

Kohde tai riskitekijä

- Asiaton oleskelu kiinteistön alueella tai sisätiloissa
- Kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen kohdistuva vahingonteko tai varkaus (ajonauvo, toimitila)
- Aseellinen välikohtaus kiinteistössä, joka vaarantaa turvallisuuden
- Pihakalusteiden, valaistuksen, ikkunoiden tai ovien vahingoittaminen
- Graffitit

Aiheutuvat seuraukset

- Omaisuusvahingot, henkilövahingot, henkinen kärsimys

Johtopäätelmät ja toimenpiteet

- Varasto- ym. tilojen ja ovien lukitsemisesta huolehtiminen
- Lukitukseen ja ovien toimintaan liittyvistä vioista ilmoittaminen kiinteistöhuoltajalle tai isännöitsijälle
- Huolehditaan asianmukaisesta lukituksesta
- Viranomaisyhteistyö
- Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen
- Nopea graffittien ja töhryjen puhdistus
- Kiinteistössä toimivien toiminta ja turvallisuusohjeet sekä turvallisuusviestintä
- Huomioidaan mahdolliset toiminnan erityispiirteet
- Huolehditaan asianmukaisista vakuutuksista
- Varaudutaan jälkivahinkojen torjuntaan

LVI - vahingot ja muut vahinkotekijät

Kohde tai riskitekijä

- Putkivuoto ja vesivahinko
- Erilaiset luonnonilmiöt, kuten myrsky, rajuilma, tulva
- Rakenteiden pettäminen ja vesivahinko
- Laitteiden rikkoontuminen
- Sähkökatkos
- Viat LVI - järjestelmässä

Aiheutuvat seuraukset

- omaisuusvahingot, henkilövahingot, toiminnan keskeytyminen, taloudelliset menetykset, kuolema

Johtopäätelmät ja toimenpiteet

- Viranomaisyhteistyö onnettomuustilanteessa
- Turvallisuusohjeet ko. tilanteiden varalle
- Putkiston ja rakenteiden kunnon seuranta sekä putkiston kuntoarvio ja putkiremontti
- Piha-alueen kunnossapito ja huolto
- Varautuminen pitkäaikaisiin sähkökatkoksiin
- Laitteiston ja tekniikan huolto toteutetaan ainoastaan ammattilaisten toimesta
- Remonttien asianmukainen valvonta ja dokumentointi
- Koneiden ja laitteiden valvottu/ohjeiden mukainen käyttö
- Laitteiden asianmukainen kunnossapito- ja huolto
- Rakennuksen katon ja rännien kunnon seuranta sekä puhdistus
- Huomioidaan mahdolliset toiminnan erityispiirteet
- Huolehditaan asianmukaisista vakuutuksista
- Varaudutaan jälkivahinkojen torjuntaan

Kaasu- ja säteilyvaara

Kohde tai riskitekijä

- Lähialueella tapahtuva suuronnettomuus
- Ydinaseen käyttö, sota, sotatila
- Onnettomuus radioaktiivisen aineen tai jätteen käsittelylaitoksella/alueella
- Suuronnettomuus ydinvoimalassa
- Vaarallisen kaasun vuotaminen ilmaan tai ympäristöön

Aiheutuvat seuraukset

- säteily sairaudet, paikalliset vammat, sikiövauriot, syöpäriski, kuolema

Johtopäätelmät ja toimenpiteet

- Väestönsuojelulliset toimenpiteet ja viranomaisyhteistyö onnettomuustilanteessa
- Toimintaohjeet sisälle suojauduttaessa
- Vaaratilanteessa varmistetaan, että hälytys on kuultu ja ensimmäiset toimintaohjeet ymmärretty oikein (Henkilövahinkojen minimointi)

9. TOIMINTAOHJEET

Toimintaohjeet on tarkoitettu parantamaan kiinteistössä toimivien toimintaa riskikartoituksessa havaituissa vaara-, vahinko-, onnettomuus- ja riskitilanteissa sekä ennalta ehkäisemään vaara- ja vahinkotilanteita.

YLEISOHJEITA ONNETTOMUUKSIEN ENNALTA EHKÄISEMISEKSI

- Perekdy huolella annettuihin turvallisuus- ja toimintaohjeisiin. Noudata niitä
- Noudata avotulen käyttöä koskevia ohjeita ja määräyksiä (esim. tupakointi, kynttilät, hitsaus, tulityöt)
- Pidä poistumisreitit, käytävät, porrashuoneet ja alkusammuttimien sekä sähkökeskusten ja muiden teknisten tilojen edustat vapaana ja esteettömänä
- Älä peitä alkusammuttimien ja poistumisreittien merkintöjä
- Huolehdi, että palo-ovet pidetään suljettuina (tai automaattisella suljinlaitteistolla olevien ovien edustat ja välitön läheisyys vapaana tavarasta)
- Irrota työajan päätyttyä pistorasiasta sellaiset laitteet, joita ei käytetä työajan ulkopuolella (esim. kahvinkeitin)
- Älä peitä sähkölaitteita / sähkökäyttöisiä lämmitys- ym. laitteita
- Ilmoita viallisista sähkölaitteista ja muista havaitsemista turvallisuuteen liittyvistä huomioista ja epäkuntoisista laitteista esimiehelle/kiinteistöhuoltoon
- Toimita roskat ja jätteet niille varatuille paikoille
- Tutustu ennalta poistumisreitteihin ja alkusammutuskaluston sijainteihin (ja käyttöön)
- Selvitä itsellesi miten toimitaan hätätilanteessa (esim. paloilmoituksen tekeminen ja poistuminen hätätilanteessa)
- Noudata työohjeita, työkoneiden ja -laitteiden turvallisuusohjeita
- Noudata vaarallisten kemikaalien/palavien/herkästi syttyvien nesteiden/kaasujen käsittelyä koskevia ohjeita ja määräyksiä sekä huolehdi aina niiden asianmukaisista merkinnöistä
- Pidä työympäristösi järjestyksessä ja siistinä
- Ilmoita kaikista vaaratilanteista ja havaitsemistasi turvallisuuteen liittyvistä epäkohdista esimiehellesi tai kiinteistöhuollolle

TIETOTURVALLISUUS

- Käsittele luottamuksellista tietoa asianmukaisesti. Älä luovuta luottamuksellisia tai salaisia tietoja ulkopuolisille
- Käsittele, säilytä ja hävitä luottamukselliset asiakirjat asianmukaisesti
- Puutu asiattomien oleskeluun tiloissa tai ilmoita siitä esimiehellesi
- Älä luovuta avaimiasi ulkopuolisille. Älä päästä ulkopuolisia kiinteistön tiloihin
- Huolehdi elektronisten laitteiden tietoturvasuudesta - noudata työpaikkasi tietoturvaohjeita
- Lukitse tietokoneesi, kun poistut työpisteeltä
- Vaihda salasanasasi riittävän usein. Älä kirjoita salasanaa ylös. Älä luovuta salasanaasi ulkopuolisille
- Älä avaa sähköpostiviestiä, jos et ole varma viestin alkuperästä. Varo tietojen kalasteluviestejä
- Ilmoita havaitsemistasi tietoturvapuutteista tai -uhkista

HÄTÄILMOITUKSEN TEKEMINEN

KIIREELLISESSÄ TILANTEESSA SOITA 112

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan. Jos epäilet, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon 112 kuin olla soittamatta.

KUN SOITAT HÄTÄNUMEROON 112

- Kerro mitä on tapahtunut
- Kerro tapahtumapaikka, tarkka osoite ja opastus sinne, onko ketään loukkaantunut tai hengenvaarassa
- Kuuntele ohjeita, vastaa kysymyksiin
- Sulje puhelin vasta saatuasi siihen luvan

Huomioi: Mikäli hätäkeskus on hetkellisesti ruuhkautunut, kuulet nauhoitteen, jossa sinua pyydetään odottamaan sulkematta puhelinta. Älä sulje puhelinta! Puheluihin vastataan mahdollisimman pian ja aina soittojärjestyksessä.

Rauhallinen ja selkeä hätäilmoitus takaa nopean lisäavun

TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUDESSA

- Arvioi tilanne ja selvitä, mitä on tapahtunut. Älä hätäännä
- Pelasta ensin hengenvaarassa olevat ja siirrä loukkaantuneet turvaan. Älä kuitenkaan vaaranna omaa tai muiden henkeä
- Estä lisäonnettomuudet
- Anna hätäensiapua
- Tee hätäilmoitus yleiseen hätänumeroon 112
- Opasta pelastajat paikalle
- Kaikki osaavat auttaa! Vähintä mitä voit tehdä on soittaa 112

HÄTÄENSIAPU

Hätäensiavulla tarkoitetaan henkeä pelastavaa ensiapua. Hätäensiaputoimenpiteillä pyritään turvaamaan loukkaantuneen hengitys ja verenkierto sekä estämään hänen tilansa huononeminen ammattiavun tulloon saakka. Ensiavun viivästymistä on vaikea korjata, siksi ensimmäiset minuutit ovat ratkaisevia.

Toiminta ensiaputilanteessa

- Arvioi tilanne. Selvitä, mitä on tapahtunut. Älä hätäänny
- Tee tarvittaessa hätäilmoitus yleiseen hätänumeroon 112. Muista opastaa pelastajat paikalle
- Pelasta ensin hengenvaarassa olevat ja siirrä loukkaantuneet turvaan. Älä vaaranna omaa tai muiden henkeä auttaessasi
- Estä lisäonnettomuudet ja anna hätäensiapua
- Suojaa, rauhoita ja seuraa autettavan tilaa kunnes saat lisäapua. Seuraa autettavan tilannetta ja ilmoita muutoksista ammattiauttajille (esim. soittamalla uudelleen 112)
- Käyttäydy rauhallisesti

TURVAA HENGITYS

Tunnustele poskellasi, hengittääkö?

Jos hengittää, käännä kyljelleen ja käännä leuka irti rinnasta. Seuraa hengitystä

Jos ei hengitä, aloita painelu-puhalluselytys

TURVAA VERENKIERTO

Tyrehdytä runsas verenvuoto painaen kädellä suoraan haavaan. Irrota kiristävät vaatteet

SEURAA TILAA, KUNNES AMMATTIHENKILÖ OTTAA VASTUUN

TULIPALO

PELASTA

- Pelasta vaarassa olevat ja loukkaantuneet turvaan. Varoita muita
- Ohjaa ihmiset ulos merkittyjä poistumisreittejä pitkin ja pyri rauhoittelemaan hätääntyneitä
- Siirry kokoontumispaikalle

ILMOITA

- Tee hätäilmoitus numeroon 112

SAMMUTA

- Suorita alkusammutus lähimmällä alkusammuttimella, mikäli se on turvallista. Älä mene savuun!

RAJOITA

- Pyri rajoittamaan paloa. Sulje ovet ja ikkunat poistuessasi

OPASTA

- Paikalla oleva henkilökuntaan kuuluva opastaa tai määrää jonkun henkilön opastamaan palokunnan kohteeseen

Mikäli palo on muualla ja savu estää poistumisen:

- Jää tilaan ja pysy rauhallisena
- Mene parvekkeelle tai ikkunan luo ja ilmaise sijaintisi herättämällä huomiota
- Jos tilaan alkaa tulla savua esimerkiksi oven raosta, pyri tukkimaan vuotokohdat (kosteilla) pyyhkeillä tai muilla tekstiileillä
- Odota apua ja noudata viranomaisen antamia käskyjä
- Tarvittaessa soita 112

ÄLÄ KOSKAAN POISTU SAVUISEEN TILAAN!

RIKOSTEN TORJUNTA

Pienillä toimenpiteillä voi torjua rikoksia ennakolta. Huolehdi kunnollisesta lukituksesta, merkitse ja valokuvaa omaisuutesi sekä varusta kotisi tarvittaessa hälytysjärjestelmällä.

Ennaltaehkäisy

- Huolehdi kiinteistön ja tilojen lukitsemisesta, kun liikut kiinteistössä
- Jos kadotat hallussasi olevat kiinteistön avaimet/kulukulätkät/kulkukortin, ilmoita asiasta ensitilassa esimiehellesi/kiinteistön isännöitsijälle/kiinteistöhuoltoon
- Älä luovuta avainta / ovikoodia ulkopuolisten käyttöön
- Ilmoita lukkoihin ja ovipumppuihin liittyvistä vioista kiinteistöhuollolle tai esimiehellesi
- Pidä ovet aina lukittuna, älä päästä ulkopuolisia kiinteistön tiloihin

Toiminta murron jälkeen

- Hälytä välittömästi poliisi yleisestä hätänumerosta 112
- Älä sotke rikospaikkaa. Älä koske esineisiin
- Tiedustele, onko kukaan nähnyt tapahtumaa
- Laadi luettelo anastetusta omaisuudesta ja toimita poliisille omaisuutesi merkintätiedot
- Ilmoita asiasta esimiehellesi

RYÖSTÖ

Kyseessä on ryöstö, kun henkilö uhkaa käyttää väkivaltaa tai käyttää väkivaltaa ja anastaa toisen hallussa olevaa omaisuutta.

Toiminta ryöstötilanteessa

- Pyri olemaan rauhallisena ja käyttäydy neutraalisti
- Tottele ryöstäjän antamia käskyjä ja suhtaudu mahdolliseen aseeseen vakavasti
- Älä vaaranna omaa tai muiden turvallisuutta. Älä leiki sankaria
- Soita hätänumeroon 112 heti, kun voit sen tehdä ketään vaarantamatta. Viimeistään kun ryöstäjä on poistunut. Kuuntele saamiasi ohjeita ja toimi niiden mukaisesti
- Älä lähde seuraamaan ryöstäjää, mutta katso pakosuunta, mahdollinen pakoväline, ajoneuvon rekisterinumero yms. yksityiskohdat
- Paina mieleesi ryöstäjän tuntomerkit, puhetapa, liikkuminen yms. yksityiskohdat

Toiminta ryöstön jälkeen

- Pyydä paikalla olijoita pysymään paikalla, kunnes poliisi saapuu paikalle
- Suojaa alue, jossa ryöstäjä on liikkunut ja tai mihin hän on koskenut. Poliisi taltioi tekijän sormen- ja kengänjäljet sekä tekee rikospaikkatutkinnan
- Traumaattinen kokemus on aina syytä käydä läpi myös terveydenhuollon ammattilaisten kanssa

TOIMINTA VÄKIVALTA- TAI UHKATILANTEESSA

- Uhkaavaa henkilöä pyydetään rauhoittumaan
- Pyritään saamaan paikalla olevat majoittujat/henkilöt pois tilanteesta
- Hälytetään paikalle lisää henkilökuntaa, mikäli mahdollista
- Mikäli tilanne ei rauhoitu ja on uhkaava paikalle kutsutaan poliisi
- Pyri tekemään hätäilmoitus uhkaavan henkilön huomaamatta (vältä provosointia)

Toimintaohjeita uhkaavan henkilön kohtaamisessa:

- Pysy rauhallisena, kuuntele, pidä äänesi rauhallisena
- Pyri aina suojautumaan välittömästi uhkaavalta vaaralta
- Ole myötätuntoinen, älä väittele, älä moralisoi, älä provosoi äläkä itse provosoidu
- Varmista, että takanasi on perääntymistie
- Jos henkilö osoittaa aikovansa hyökätä, kiellä häntä lyhyillä, selkeillä sanoilla
- Huuda vain silloin, kun tarvitset apua

Suojautuminen väkivallan uhkaa vastaan sisälle:

- Käskytä käytävillä ja ulkoalueilla oleskelevat henkilöt sisälle, mikäli vaara uhkaa lähialueelta.
Lukitse ovet
- Ohjaa ihmiset turvalliseen paikkaan (esim. ei lasiseinäiseen tilaan)
- Peitä mahdollisuuksien mukaan verhoilla/kaihtimilla sisäovien ja - seinien ikkunat
- Siirrä irtokaulusteita oven eteen
- Suojaudu oven puoleiselle seinustalle. Istu lattialle ja suojaudu tarvittaessa kalusteiden taakse
- Tee ilmoitus hätänumeroon (112) heti, kun se on mahdollista
- Henkilökunnan viestintä tilanteessa tapahtuu puhelinten välityksellä
- Välitä tietoa ulos ja seuraa ulkoa saatavaa tietoa. Viranomaiset johtavat varsinaista pelastustoimintaa ja tiedottamista hätätilanteessa

Henkeä tai terveyttä uhkaavista tilanteista tulee välittömästi ilmoittaa hätänumeroon 112

JÄRJESTYSHÄIRIÖ

- Asiakkaiden tai henkilökunnan henkeä tai terveyttä uhkaavista järjestyshäiriötilanteista tulee välittömästi ilmoittaa hätänumeroon 112
- Pysy rauhallisena
- Pyri aina suojautumaan välittömästi uhkaavalta vaaralta
- Soita poliisi numerosta 112 ja tee tilanteessa havaintoja (kirjaa tuntomerkit)
- Tutustu myös työpaikkasi turvallisuusohjeisiin ja huomioi mahdolliset työhön liittyvät erityispiirteet.

MURTO TAI VARKAUS

- Ilmoita tapahtuneesta esimiehellesi sekä soita poliisi yleisestä hätänumerosta 112
- Älä koske jälkiin tai välineisiin
- Kirjaa ylös tapahtumaan liittyvät havaintosi: oudot ihmiset, ajoneuvot, jäljet, havaintojen tekijät
- Estä ulkopuolisten pääsy paikalle
- Pyydä paikalla olleita odottamaan poliisin saapumista paikalle ja kirjaamaan omat havaintonsa ylös
- Älä vaaranna itseäsi tai muita

POMMIUHKKA

POMMIUHKUKSEN VASTAANOTTAJA

- Pitkitä puhelua ja yritä saada mahdollisimman paljon tietoa. Pysy rauhallisena
- Nauhoita puhelu, jos se on mahdollista, jätä linja auki puhelun päätyttyä
- Merkitse muistiin ilmoituksen tarkka sanamuoto ja kellonaika, yritä selvittää milloin ja missä pommi räjähtää ja millainen se on
- Arvioi ilmoituksen tekijän ikä, sukupuoli, puhetyyli, onko alkoholin/muun aineen vaikutuksen alainen
- Soita välittömästi hätänumeroon 112 ja ilmoita tilanteesta
- Ole tavoitettavissa, kun olet ilmoittanut tilanteesta hätäkeskukseen ja informoinut vaarassa olevia

TOIMINTA POMMIUHKATILANTEESSA

- Jokainen uhkaus tulee ilmoittaa välittömästi poliisille
- Uhkauksen saanut henkilö on tärkeässä roolissa tilanteen selvittämiseksi
- Normaalisti evakuoinnista päättää poliisin kenttäjohto yhdessä kiinteistön turvallisuusjohdon kanssa. Jos pommiuhka vaikuttaa välittömästi vakavalta, aloitetaan kiinteistön evakuointi ennen poliisin saapumista paikalle
- Evakuoinnissa tulee muistaa: Evakuoinnista tiedottaminen on hoidettava siten, ettei synny turhaa hätäilyä. Asiakkaat ja henkilökunta ohjataan pois vaara-alueelta. Varmista, että kaikki poistuvat
- Huomioi tuntemattomat matkalaukut, paketit, kassit yms.
- Ilmoita välittömästi epäilyttävistä esineistä poliisille, eristä alue
- Älä koske epäilyttäviin esineisiin! Tutkinnan suorittaa poliisi
- Älä anna tietoja ulkopuolisille, tiedotus on hoidettava koordinoitusti

YLEINEN VAARAMERKKI

Viranomaiset varoittavat väestöä yleisellä vaaramerkillä kaasun-, säteily- ja muusta vaarasta. Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina hätätiedote: Avaa radio tai TV. Hätätiedotteessa annetaan tietoja varoituksen syystä ja suojautumisohjeita.

- Siirry tai pysy sisätiloissa. Älä mene väestönsuojaan, elleivät viranomaiset niin käske
- Sulje ovet ja ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeutuisi
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehotusta, ettet joutuisi matkalla vaaraan

SISÄLLE SUOJAUTUMINEN

Sisälle suojautuminen voi olla tarpeen silloin, kun lähistöllä on tapahtunut onnettomuus tai tulipalo sekä säteily- ja kaasuvaaratilanteessa tai muun ulkoisen vaaran vuoksi. Sisälle suojautuminen voi tulla kysymykseen myös silloin, kun poistuminen tilasta on estynyt esimerkiksi savun vuoksi.

Toiminta sisälle suojaututtaessa

- Pysy tai siirry sisätiloihin
- Sulje ilmanvaihto ja ovet sekä muut mahdolliset kanavat ja aukot
- Mikäli vaara uhkaa kiinteistössä, ilmaise sijaintisi viranomaisille esim. ikkunan kautta. Toimi viranomaisen ohjeiden mukaan. Tarvittaessa soita 112
- Mikäli vaara uhkaa kiinteistön ulkopuolelta, avaa radio ja toimi viranomaisten ohjeiden mukaan

TOIMI VIRANOMAISTEN ANTAMIEN OHJEIDEN MUKAAN

KAASUVAARA

Kaasuvaaratilanne voi syntyä vaarallisten kemikaalien tai - aineiden valmistuksessa, varastoinnissa tai niiden kuljetuksessa tapahtuneen onnettomuuden seurauksena.

Mikäli kaasuvaaratilanne vaatii nopeaa suojautumista, tiedotetaan siitä ihmisille ulkohälyttimillä annettavalla yleisellä vaaramerkillä. Tällöin on siirryttävä sisätiloihin, suljettava koneellinen ilmanvaihto ja kuunneltava television ja radion välityksellä annettavia tarkempia toimintaohjeita.

- Jos olet ulkona, poistu sivutuuleen ja pyri suojautumaan sisätiloihin. Varoita muita
- Jos haistat kaasun, paina märkä vaate, ruoho- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi
- Mikäli ajat autolla, sulje ilmanvaihto ja pyri ajamaan sivutuuleen pois vaara-alueelta
- Sisällä sulje ovet, ikkunat ja tuuletusaukot sekä ilmanvaihtolaitteet. Pysy sisätiloissa
- Avaa radio ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti. Vältä puhelimen käyttöä ettei puhelin verkko kuormitu

SÄTEILYVAARA

Säteilyvaaratilanteesta ja toimintaohjeista tiedotetaan ihmisille viipymättä television ja radion välityksellä.

Säteilyvaarassa suojaudutaan samoin kuin muissakin ympäristöonnettomuuksissa. Jos säteilyvaaratilanne vaatii nopeaa suojautumista, tiedotetaan siitä ihmisille ulkohälyttimillä annettavalla yleisellä vaaramerkillä. Tällöin on siirryttävä sisätiloihin ja kuunneltava televisiota ja radiota, joissa annetaan muut toimintaohjeet esimerkiksi joditablettien ottamisesta, elintarvikkeiden suojaamisesta sekä ulkona liikkumisesta.

- Siirry sisätiloihin
- Sulje ovet ja ikkunat sekä ilmanvaihtolaitteet
- Avaa radio ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- Ota joditabletti vasta viranomaisen kehotuksesta
- Vältä puhelimen käyttöä, ettei puhelinverkko kuormitu

SUOJAVÄISTÖ

Kun annosnopeus ylittää 500 mikro Sv/h voidaan suorittaa viranomaisten määräyksestä ns. suojaväistö. Tällöin ihmiset siirretään viranomaisten toimesta johdetusti vaara-alueelta turvaan ennalta suunnitellulle alueelle tai paikkakunnalle.

Suojaväistö voidaan tehdä myös vain pienellä alueella, jolloin se käsittää esim. yhden kerrostalon, yhden korttelin tai sitä laajemmalla alueella. Poikkeusoloissa voidaan joutua tekemään laajempi suojaväistö, joka käsittää osan kuntaa tai koko kunnan alueen. Tällainen suojaväistö tulee toteuttaa 6 tunnin kuluessa ja siirtymismatka on arviolta n. 50 km. Oleskelu vieraalla paikalla on suojaväistössä lyhytaikainen.

Suojaväistössä voit ottaa mukaan vain välttämättömät varusteet:

- Pakkaukset eivät saa olla suurempia kuin itse jaksat kantaa
- Ota mukaan perusvaatetus (huomioi vuoden aika), tarvitsemasi lääkkeet, rahat, arvopaperit, henkilöllisyystodistukset ja sairausvakuutuskortit
- Varaa evästä ja juotavaa kahdeksi vuorokaudeksi

SÄÄILMIÖIHIN VARAUTUMINEN JA NIISSÄ TOIMIMINEN

Myrskytuulet, sateet tai runsas lumipyry voi hankaloittaa elämää. Sääilmiöt voivat lisätä onnettomuusriskiä.

Ennen tilannetta

- Kerää pihalta kalusteet ja muu irtain tavara, joka voi lähteä lentämään ja aiheuttaa lisää vahinkoja. Tarkista pihapiirin kunto
- Sulje ovet ja ikkunat
- Aja auto pois puiden läheisyydestä
- Kytke pois ne sähkölaitteet, joihin pääset käsiksi
- Lykkää matkustamista. Jos autoilu on välttämätöntä, varaa mukaan lämmintä vaatetta, ruokaa ja juoma

Tilanteen aikana

- Siirry sisätiloihin, pois ikkunoiden läheisyydestä
- Älä yritä korjata omaisuusvahinkoja myrskyn aikana
- Vältä hissien käyttöä, sillä sähkökatkoja voi tulla
- Varo kaatuvia puita ja sähkölinjoja
- Jos olet ulkona, suojaudu kaatuvilta puilta yms.
- Tarvittaessa soita 112

Tilanteen jälkeen

- Pysy ainakin 20 metrin etäisyydellä vaurioituneista sähköjohtimista
- Jos et itse tarvitse apua, auta naapuria
- Tarkista rakennus ja piha-alue vaurioitumisen varalta
- Puhdista tukkeutuneet sadevesijärjestelmät/ilmoita asiasta eteenpäin kiinteistöhuollolle
- Vältä matkustamista, jos se on mahdollista. Varo tielle kaatuneita puita. Varoita muita tielläliikkuja tiellä olevista esteistä
- Ilmoita havainnoistasi tarvittaessa eteenpäin kiinteistöhuollolle

SÄHKÖKATKOS

Sähkökatkoksia on eritasoisia. Sähkökatkos ei normaalioloissa kestä tunteja kauemmin, tyypillinen sähkökatko on minuuttien luokkaa.

- Pysy rauhallisena ja odota muutama minuutti. Sähkökatkos voi olla hetkellinen
- Tarkista sähkökatkoksen laajuus yleisistä tiloista. Katso toimiiko valaistus toimistosi/tilojen ulkopuolella
- Jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisesti, hissien huoltohenkilöstö tulee paikalle ja auttaa pois hissistä
- Jos sähköt eivät palaa, ota yhteys kiinteistöhuoltoon
- Odota toimitiloissa sähköjen palautumista, jos et saa muita toimintaohjeita

LÄMPÖKATKOS

- Suojaa arat kohteet (putkistot) ja rajoita lämpimän veden käyttöä
- Sulje ikkunat ja pidä ulko-ovi kiinni. Sulje väliovet käytäviin, tuulikaappeihin ja eteiseen, sekä tuki raot
- Vähennä ilmanvaihtoa
- Mikäli tilassa on pakko oleskella: seuraa tilan ilman laatua. Ilman hiilidioksidimäärät voivat nousta korkeiksi, jos ilmanvaihto on kokonaan poikki. Tarvittaessa tuuleta tilat nopeasti ristivedolla. Yritä pitää yksi tila lämpimänä

VESIVAHINKO JA KESKEYTYS VEDENJAKELUSSA

Vesikatkos

- Sulje vesihanat
- Tarkista pesukone/tiskikone; sulje tarvittaessa vesihana ja keskeytä pesuohjelma
- Säädöstele veden käyttöä
- Varastoi vettä astioihin

Vesivahinko / Vesivuoto

- Ilmoita vahingosta suoraan kiinteistönhuoltoon. Häätätilanteessa soita palokunta numerosta 112
- Katkaise sähkö vuotokohdan lähellä olevista laitteista, jos se on turvallista
- Siirrä suojaan lähettyvillä oleva esineistö
- Estä veden leviäminen mahdollisuuksien mukaan
- Opasta kiinteistönhuolto tai palokunta paikalle

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta:

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
- Hälytä tarvittaessa lisäapua

- **Veden pääsulun sijainti:** Lämmönjakohuoneessa
- **Lämmönjakohuoneen sijainti:** Tekninen tila koulun puoleisessa päädyssä, käynti ulkokautta.

10. VÄESTÖNSUOJELU POIKKEUSOLOISSA

Toiminnan jatkaminen poikkeusoloissa

Poikkeusoloja ovat:

- taloudellinen kriisi tai suuronnettomuus
- sota, sodan uhka tai sen jälkitila
- muiden valtioiden välinen sota tai sodanuhka

Toiminnan jatkaminen poikkeusoloissa

- Poikkeusoloissa viranomainen päättää suojautumistoimenpiteistä. Tarvittaessa viranomainen osoittaa suojautumispaikan
- Suomessa väestönsuojapaikka löytyy noin 3,8 miljoonalle ihmiselle
- Lain mukaan omatoimisen varautumisen järjestämistä valvovat ja ohjaavat pelastusviranomaiset
- Poikkeusoloissa kunnan väestönsuojelua johtaa kunnan väestönsuojelun johtokeskus
- Kun Suomea tai sen tiettyä aluetta uhkaa radioaktiivinen laskeuma, viranomaiset aloittavat tehostetun säteilyvalvonnan ja antavat tarvittaessa välittömästi etukäteisohjeita ja määräyksiä väestönsuojelutoimenpiteiden käynnistämiseksi

Säteilyvaara ja väestönsuojelu

Suomessa on käytössä seuraavat varoitus ja hälytysrajat

Viranomaishälytysraja

- 0,40 mikro Sv/h
- Viranomaiset aloittavat tehostetun säteilyvalvonnan ja -seurannan

Väestön varoitusraja ja kiinteistökohtaisen valmiuden kohottaminen

- 100 mikro Sv/h
- Viranomaiset varoittavat väestöä kohonneesta säteilyarvosta, jolloin suojaudutaan sisätiloihin. Sisätiloihin suojautuessa suljetaan ovet, ikkunat ja ilmanvaihto

Väestön hälytysraja

- Kun annosnopeus ylittää 1000 mikro Sv/h, niin viranomaiset antavat määräyksen suojautua väestönsuojoihin ulkohälyttimillä ja radion välityksellä

Tilapäissuoja ja suojautuminen

- Tilapäissuojaan suojaudutaan tilanteissa, joissa annetaan yleinen vaara-merkki ja, jonka yhteydessä radiossa annetaan tietoja vaaran aiheuttajasta ja suojautumisohjeita
- Yleensä suojaksi näissä tilanteissa riittää suojautuminen sisätiloihin ovet ja ikkunat tiivistämällä ja ilmastointi pysäyttämällä
- Tilanteessa, jolloin suojautuminen pelkästään sisätiloihin ei ole riittävä toimenpide. Tällöin esimerkiksi säteilyn vuoksi tarvitaan paksumpia rakenteita. Tällöin turvallisimman paikka kiinteistössä on yleensä kellarikerros ja/tai talon keskiosat paksujen seinien ja katon vaimentaessa säteilyä

Tilapäissuojan sijainti ja kunnostamissuunnitelma

- tilan varaaminen ja ympärysrakenteiden soveltuvuus tarkastetaan
- suunnitellun tilan tiivistäminen, varustaminen ja kalustus sekä ilmanvaihdon järjestäminen
- Tilapäissuojiksi soveltuvia tiloja ovat esim. maanalaiset huoneet, kellarit ja muut sopivat tilat
- Tilojen käyttöä vaikeuttavat ulkoseinien ovet ja aukot, jotka on suojarakenteilla peitettävä
- Hyviä suojarakenteita, suuren massansa vuoksi, ovat esim. hiekkasäkit ja muurauksella tehtävät rakenteet. Nämä, sekä muu tilapäissuojiin tarvittava materiaali, kuten tiivistysmateriaali, hiekka, varavesisäiliöt, kuivakäymälät ja muona hankitaan väestönsuojelun toimeenpanovaiheessa
- Tilaan johtavat ovet ja ikkunat tiivistetään liimanauhalla, kumitiivisteillä tai muulla sellaisella
- Katossa olevat ilmastointikanavat tukitaan
- Tilojen kunnostaminen tapahtuu suojelujohtajan tai turvallisuusvastaavan valvonnassa. Suojasta tulisi olla järjestetty myös toinen poistumistie
- Tilan soveltuvuus tilapäissuojaksi riippuu siitä, kuinka hyvin aukot saadaan tiivistettyä
- Tiivistetyssä suojassa pystytään oleskelemaan useita päiviä edellyttäen ilman vaihtuvan ympäröidyistä tiloista ja ruokaa on riittävästi.
- Vesipisteen ja puhelinliitännän sijainti sekä matkapuhelimen kuuluvuus selvitetään

Muut tilapäiseen suojautumiseen liittyvät suojarakenteet:

- Kalliit laitteet, kuten tietokoneet, kopiokoneet ynnä muut sellaiset, on väestönsuojelun toimeenpanovaiheessa sijoitettava mahdollisimman turvalliseen paikkaan rakennuksessa
- Mikäli laitetta ei voi siirtää, sille on tehtävä hiekkasäkeistä ja vastaavista tarvikkeista suojarakennelma